

Merihelena Leskinen

Varjolaivat

Merihelena Leskinen, Varjolaivat – Skuggfartyg, öljy kankaalle 2025, 46cm x 146cm

”Seuratessani kännykkääni tulvivia uutissyötteitä ihmisen aiheuttamista vahingoista Itämerellä, minulle tuli pakottava tunne maalata merellä tapahtuvat ilkeät sabotaasit öljyllä kankaalle. Maalaus koostuu uutissyötteistä. Se on uutissyötemerimaalaus.

Minua myös viehätti ajatus Varjolaivojen varjojen maalaamisesta. Tämä oli maalauksen lähtökohta.

Maalauksessa on mukana kaikki mahdolliset negatiiviset uutiset; täysillä eteenpäin kulkevat varjolaivat, joilla on ajossa ankkurit alhaalla merenpohjaa riipien. Venäläinen vakoilijasukellusvene. Myös Mustanmeren kammottava ympäristökatastrofi pääsi symboliksi mukaan maalaukseen; katkennut laiva josta on öljyt valunut mereen. Edessä keskellä on räjäytetty Norsdstream kaasuputki. Etualalla kelluu Hangon kuolleet silakkaparvet sekä Saaristomeren rannoille laajasti levinneet laivojen päästöt, rasvapallot. Jenkkiläinen lentokone liitelee taivaalla, samoin pari dronia.

”Hyviksetkin” on päässeet mukaan; suomalaisten viranomaisten vartioaluksia sekä kaapelinkorjaaja-alus. Nämä ovat maalauksessa mukana pelastustehtävissä.

Koko pimeällä Itämerellä toteutettujen kauheuksien sarjan valaisee taivaalla mollottava verenpunainen kuu ja sen aikaansaamat Varjolaivojen varjot.”

Taalintehtaalla 6.4.2025

Merihelena Leskinen, taidemaalari
Merigalleria Fabrik

” Putinin Venäjä kiertää varjolaivastonsa avulla pakotteita sekä vakoilee ja toteuttaa hybriditoimia. Erityisen aktiivisesti huonokuntoinen varjolaivasto toimii Itämerellä ja täällä varsinkin vakoilutehtävissä. Romukuntoiset laivat ovat valtava ympäristöriski Itämerelle. ”

Varjolaivasto Suomenlahdella on tikittävä ympäristöpommi / Yle 1.12.2024

Ylen dokumentti kertoo siitä, kuinka valtavia öljymääriä kuljetetaan vanhoilla ja huonokuntoisilla tankkereilla Suomenlahden kansainvälisillä vesillä, jonne Suomen viranomaisien määräysvalta ei ulotu.

Venäjän Ukrainassa käymä sota ulottaa vaikutuksensa monin tavoin myös Suomeen ja yksi katastrofi kytee Itämerellä: Venäjä kiertää länsimaiden pakotteita kuljettamalla öljyä vanhoilla ja huonokuntoisilla romulaivoilla, jotka on rekisteröity Swazimaan kaltaisiin mukavuuslippuvaltioihin. Tarkastamattomat laivat vaihtavat jatkuvasti nimeä, omistajaa ja valtiota.

Öljylastit maailmalle lähtevät Suomenlahden pohjukasta Primorskin ja Ust-Lugan satamista. Kyse on valtavista öljymääristä ja sadoista miljoonista euroista. Ympäristöriski on selvästi kasvanut, sanoo Suomenlahden merivartioston komentajakapteeni Mikko Hirvi. Itäuudenmaan pelastuslaitoksen pelastusjohtaja Peter Johansson on myös huolissaan siitä, mitä tapahtuisi öljyvahingon sattuessa nyt, sillä hyvinvointivaltiolla on rahapula, eikä tarvittavia harjoituksia ole enää lisätty. Hän toteaa, että asian vaarallisuutta ei ole ymmärretty.

Viron entinen ulkoministeri Jan Maaninki sanoo, että asia koskee Suomenlahden lisäksi koko Itämerta, joka on hyvin herkkää matalan merenpohjan aluetta. Hän on seurannut kotikylänsä Viinistun rannalta, kuinka huonokuntoisten tankkerien määrä on kasvanut. Ne odottavat merellä lasteja venäläisestä Ust-Lugan öljysatamasta. Merellä seisovat tankkerit vaikuttavat aavelaivoilta, eikä miehistöä kannella näy. Kukaan ei myöskään kiinnitä huomiota laivojen ympärillä veneilevään kuvausryhmään. Tiedetään myös, että laivoille värvätään keitä tahansa väkeä ympäri maailman, eikä ammattitaidosta ole väliä. Myös Suomenlahden talviset olot ovat ankarat. Osa romulaivoista on vielä ilmeisen merikelvottomia, mutta kukaan ei voi puuttua asiaan.

Öljyonnettomuus Suomenlahden matalassa vedessä olisi lopullinen ympäristökatastrofi, joka pilaisi Itämeren lahden ekosysteemin vuosikymmeniksi.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on maksettu ennen kaikkea Venäjän energiaviennillä. Venäjän lisäksi varjolaivastoa käyttää pakotteiden saartama liittolainen Iran. Länsimaat eivät ole tähän saakka löytäneet keinoja kuljetusten estämiselle. Kaikki vaarat lisääntyvät, kun siirrytään käyttämään yhä epämääräisempiä romulaivoja, joiden vakuutuksetkaan eivät ole kunnossa.

Itämerellä vahingoitetut vedenalaiset putket ja kaapelit / Hybridikeskus, Reuter, Yle

- 1. Venäjän ja Saksan väliset Nordstream 1 ja 2 - kaasuputket räjäytettiin 26-27.9.2022
- 2. Suomen ja Viron välinen Balticconnector-kaasuputki sekä Ruotsin ja Viron välinen EE S1-datakaapeli hajosivat 7.10.2023.
Sylliseksi epäiltiin Hong Kongiin rekisteröityä rahtialusta Newnew Polar Bearia.
- 3. Suomen ja Saksan välinen C-Lion1-merikaapeli katkesi 18.11.2024.
Sylliseksi epäiltiin kiinalaista rahtialusta Yi Peng 3:a.
- 4. Suomen ja Viron väliset Estlink 1 ja 2 sähkökaapelia ja 4 datakaapelia katkesivat 25.12.2024. Sylliseksi epäiltiin Cookin saarelle rekisteröityä öljytankkeria Eagle S:ää.